
Sitrus Aanplanting Bestuur

1 Inleiding tot Sitrus Aanplanting Bestuur

Leergids

© Citrus Academy NPC
1st uitgawe 2017

Die inhoud van hierdie module is gebaseer op audiovisuele opleidings materiaal wat deur die Sitrus Akademie geproduseer is.

Draaiboek:
Mooipraatjies

Aanbieder:
Mariëtta Kruger

Oudiovisuele produksie:
Media World

Addisionele inligtingsbronne:

Produksieriglyne vir Uitvoersitrus: Deel I – Verbouing van Sitrus: Vestiging, *Citrus Research International*
Cultivar Fact Sheet, *Citrus Research International*
Sitrus Akademie produksie opleidingsmateriaal:
Enterprise Selection and Establishment
Orchard Establishment
Propagation

Project koördineerder:

Sitrus Akademie (Jacomien de Klerk)

Vrywaring

Met die aanvaarding van hierdie dokument en die inhoud daarvan stem u in dat u tot die voorwaardes van hierdie vrywaring verbind is.

U gebruik die inhoud van hierdie dokument uitsluitlik op eie risiko. Nóg die Sitrus Akademie, nóg Citrus Research International (CRI), nóg die Sitrusprodusentevereniging (Citrus Growers' Association – CGA) waarborg dat die inhoud van hierdie dokument geskik is vir u beoogde gebruik, of dat dit sonder onakkuraathede en weglatings is. Die menings en raad wat in hierdie dokument uitgespreek word, is nie noodwendig dié van die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA nie. Die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs kan nie verantwoordelik gehou word vir verlies of skade van enige aard wat gely word as 'n direkte of indirekte gevolg van die gebruik, of die onvermoë om gebruik te maak, van enige raad, mening en / of inligting wat in hierdie dokument vervat is nie, of enige doelbewuste of onbewuste wanvertolking, wanvoorstelling of weglating in hierdie dokument, nie.

U vrywaar die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA van enige eis deur enige derde party teen die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs voortspruitend uit, of in verband met die gebruik van, of vertroue in die inhoud van hierdie dokument. Dit is u verantwoordelikheid om te die geskiktheid al dan nie, van die beoogde gebruik van die dokument te bepaal.

Inhoud

Inleiding	4
Sitrus Kultivars en Onderstamme	4
Boord Uitleg en Beplanning	5
Boordvestiging	5
Boord Rekordhouding	5
Ten Slotte	5

Inleiding

definisie

Aanplanting Bestuur

Met aanplanting bestuur bedoel ons die beplanning en aanplanting van nuwe sitrus boorde, en die rekordhouding van individuele boorde oor hulle lewensduur om vir optimale boordbestuur. As aanplanting bestuur reg gedoen word, dra dit by tot die langtermyn lewensvatbaarheid van die hele plaas.

Die aanplanting van nuwe boorde is die heel belangrikste deel van die ontwikkeling van 'n nuwe sitrus produksie eenheid. Dit is ook gewoonlik die grootste kapitale belegging wat 'n sitrus boer maak, en waarvan die boer dan die inkomste moet genereer om sy belegging lonend te maak.

As dit nie die beste kultivar is nie, as die boord verkeerd uitgelê word, as voorbereiding nie goed gedoen word nie, as die boompies van 'n swak gehalte is, of as die boompies nie ordentlik geplant en versorg word terwyl hulle jonk is nie, kan dit beteken dat die boord nooit sy volle potensiaal in terme van volume en gehalte produksie sal bereik nie. Dit kan ook beteken dat produksiepraktyke aangepas moet word om daarvoor te kompenseer wat kostes kan vermeerder. Dit kan dit dan ook moeiliker maak om die vrugte te bemark en goeie pryse te kry. Dit kan selfs beteken dat die boord se lewensduur verkort word.

opsomming

Aanplanting bestuur behels die volgende:

- Seleksie van die optimale sitrus tipe en kultivar
- Beplanning en uitleg van die nuwe aanplantings
- Voorbereiding vir aanplanting van boompies
- Die aanplanting en versorging van jong boompies; en
- Rekordhouding van alles wat te doen het met die boord, vir solank as wat die boord in produksie is

Sitrus Kultivars en Onderstamme

Vandag se sitrusprodusent het 'n wye keuse as dit by kultivars en onderstamme kom. Daar is verskeie faktore wat 'n rol speel in hierdie keuse, en dit is belangrik om die faktore en die rol wat hulle speel te verstaan. Na die keuse gemaak is, word die boompies by 'n sitruskwekery bestel, partymaal so lank as twee jaar voor hulle geplant word.

Boord Uitleg en Beplanning

Die volgende stap is om die nuwe boord uit te lê.

- ❖ Waar gaan die boord wees?
- ❖ Wat van die topografie van die land?
- ❖ Wat moet ons weet van die natuurlike hulpbronne?
- ❖ Wat se plant digtheid sal ons gebruik?
- ❖ Hoe kan ons die uitleg beplan om die minste moontlike impak te hê op die natuur?
- ❖ Wat van infrastruktuur?

Boordvestiging

Hoe lank ons nodig het vir voorbereiding voor ons begin plant, hang af van faktore soos grond voorbereiding en infrastruktuur.

Uiteindelik sal die tyd kom om die boompies te plant. Daarna moet ons die boompies versorg en seker maak dat hulle vinnig en mooi groei sodat hulle in die kortste moontlike tyd kan begin produseer.

Boord Rekordhouding

Boorde het 'n kommersiële lewensduur van tussen agtien en dertig jaar. As aanplanting bestuur goed gedoen was, kan goeie volumes bemarkbare vrugte produseer word solank die korrekte produksie praktyke gevolg word.

Maar kan ons sommer net aanvaar dat ons altyd dieselfde aantal bome sal hê as die dag wat die boord geplant is? En hoe monitor ons die prestasie van die boord? Hiervoor het ons ordentlike rekords nodig – onthou dat jy nie kan bestuur wat jy nie meet nie.

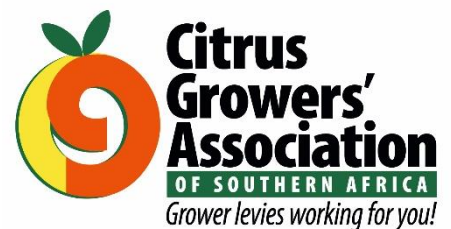
Ten Slotte

Daar is altyd faktore buite ons beheer wanneer ons boer. Dit maak die faktore wat ons wel kan beheer soveel meer belangrik. Goeie plant bestuur is 'n faktor wat ons kan beheer en dit kan 'n groot impak hê op die sukses van die plaas.

Sitrus Aanplanting Bestuur

2 Sitrus Tipes en Kultivars

Leergids

© Citrus Academy NPC
1ste uitgawe 2017

Die inhoud van hierdie module is gebaseer op oudiovisuele opleidingsmateriaal wat deur die Sitrus Akademie geproduseer is.

Draaiboek:
Mooipraatjies

Aanbieder:
Mariëtta Kruger

Oudiovisuele produksie:
Media World

Addisionele inligtingsbronne:

Produksieriglyne vir Uitvoersitrus: Deel I – Verbouing van Sitrus: Vestiging, *Citrus Research International*
Cultivar Fact Sheet, *Citrus Research International*
Sitrus Akademie produksie opleidingsmateriaal:
Enterprise Selection and Establishment
Orchard Establishment
Propagation

Projek koördineerder:

Sitrus Akademie (Jacomien de Klerk)

Vrywaring

Met die aanvaarding van hierdie dokument en die inhoud daarvan stem u in dat u tot die voorwaardes van hierdie vrywaring verbind is.

U gebruik die inhoud van hierdie dokument uitsluitlik op eie risiko. Nóg die Sitrus Akademie, nóg Citrus Research International (CRI), nóg die Sitrusprodusentevereniging (Citrus Growers' Association – CGA) waarborg dat die inhoud van hierdie dokument geskik is vir u beoogde gebruik, of dat dit sonder onakkuraathede en weglatings is. Die menings en raad wat in hierdie dokument uitgespreek word, is nie noodwendig dié van die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA nie. Die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs kan nie verantwoordelik gehou word vir verlies of skade van enige aard wat gely word as 'n direkte of indirekte gevolg van die gebruik, of die onvermoë om gebruik te maak, van enige raad, mening en / of inligting wat in hierdie dokument vervat is nie, of enige doelbewuste of onbewuste wanvertolking, wanvoorstelling of weglating in hierdie dokument, nie.

U vrywaar die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA van enige eis deur enige derde party teen die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs voortspruitend uit, of in verband met die gebruik van, of vertroue in die inhoud van hierdie dokument. Dit is u verantwoordelikheid om die geskiktheid al dan nie, van die beoogde gebruik van die dokument te bepaal.

Inhoud

Inleiding	4
Terminologie	4
Sitrus Tipes en Kultivars	5
Soet Lemoene	5
Nawel Lemoene	6
Valencia Lemoene	7
Sagte Sitrus	7
Satsumas	8
Clementines	8
Mandaryne	9
Suurlemoene en Lemmetjies	10
Pomelo's	10
Star Ruby	10
Marsh	11
Rosé	11
Shaddock	11
Sitrus Onderstamme	12
Veilige Plant Materiaal	13
Ten Slotte	14

Inleiding

Hoeveel sitrus tipes en kultivars kan jy opnoem? Mens kan met veiligheid sê dat daar meer kommersiële sitrus kultivars in produksie is wat meeste mense kan opnoem. Tussen gesogte suurlemoene, lemoene, nartjies en pomelo's wat ons in elke supermark kry – en op elke tweede straathoek gedurende die sitrus seisoen – en meer eksotiese kumkwats, Shaddocks en Minneolas, het sitrus produsente vandag 'n wye keuse as dit by kultivars kom.

Hoe kies 'n sitrus produsent dan 'n kultivar? Dit is 'n keuse wat met 'n langtermyn uitkyk geneem moet word – as bome eers in die grond is sal die vrugte wat hulle produseer vir agtien tot dertig jaar bemark moet word vir 'n prys wat vir die produsent 'n goeie opbrengs op sy belegging sal gee.

Terminologie

Die eerste ding wat ons moet verstaan is terme wat gebruik word vir klassifisering van sitrus tipes.

definisie

Tipe

In Suid-Afrikaanse sitrus produksie word daar tussen vier tipes sitrus onderskeid getref, wat jy seker al ken. Hulle is lemoene, pomelo's, sagte sitrus, en suurlemoene / lemmetjies.

Variëteit

Variëteit is die term wat gebruik word om sitrus tipes verder te verdeel. Ons kan byvoorbeeld lemoene in nawels en valencias verdeel.

Kultivar

Kultivar beteken gekultiveerde variëteit en kan gebruik word om nog verder tussen vrugte van dieselfde variëteit onderskeid te tref. Byvoorbeeld, kultivars van nawel lemoene sluit in Palmer, Navelina en Washington.

Onderstam

Die laaste term wat ons moet verstaan is onderstam. Om te begin moet jy verstaan hoe ons sitrus boompies in die kwekery groei. Saadjies word gebruik om saailinge te maak. As die saailing gegroei het totdat hulle stamme omtrent potlood dikte is, word 'n stukkie okuleerhout op die saailing geënt. Die okuleerhout is van die vrugkultivar en groei uit om die vrugdraende deel van die boom te wees. Die saailing-deel van die plant vorm die onderstam.

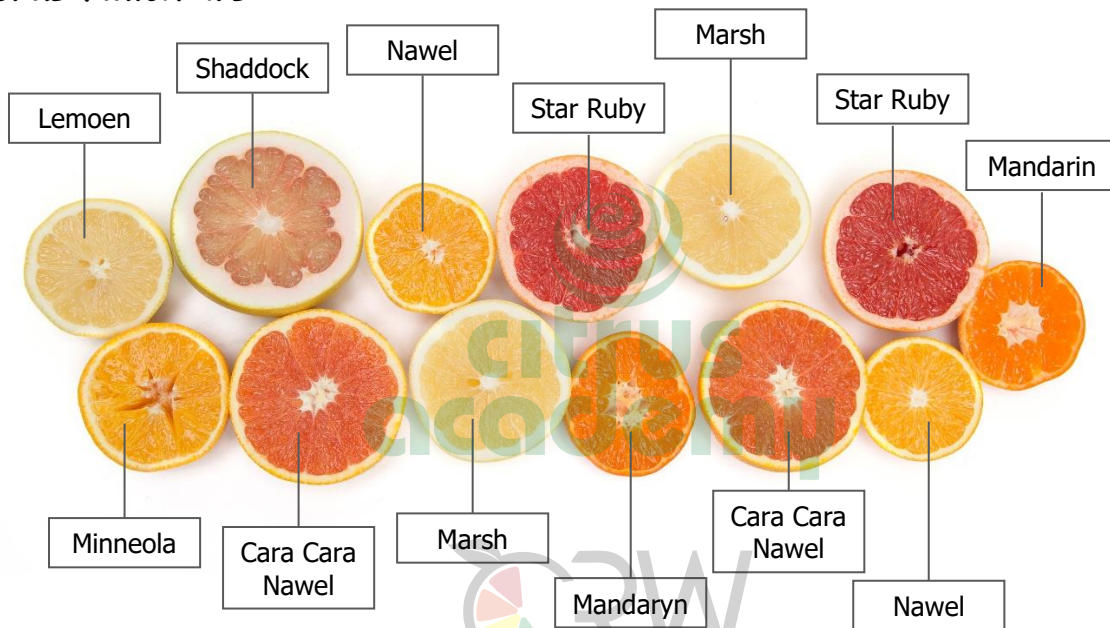
Sitrus Tipes en Kultivars

Kom ons kyk nou in meer detail na die verskillende sitrus vrugte.

Hou asseblief in gedagte dat nuwe sitrus kultivars die hele tyd ontwikkel word. Dit is dus ontmoontlik om alle sitrus kultivars hier te noem, maar dit is nodig om die groot kommersiële variëteite en kultivars te ken, en ook wanneer verskillende tipes en variëteite gedurende die seisoen gepluk en verpak word, watter variëteite die beste groei in watter areas, en hoe onderstamme by kultivars pas. Jy moet ook weet waar om meer informasie en goeie advies omtrent nuwe kultivars te kry.

voorbeeld

Sitrus Kultivars

Soet Lemoene

Ons begin met die sitrus tipe wat die grootste deel van sitrus produksie en uitvoere in Suid Afrika opmaak, naamlik soet lemoene.

Van al die sitrus wat uitgevoer word vorm lemoene omtrent twee derdes, en die lemoene wat uitgevoer word opgemaak uit een derde nawels en twee derdes valencias.

inligting

Let Wel

As ons plantkundig daarna kyk is daar twee ander soet lemoen variëteite wat belangrik is, naamlik middel seisoen lemoene (ook genoem mids), en bloedlemoene. Mids word tradisioneel as valencias bemark, en bloedlemoene as nawels.

Nawel Lemoene

Nawel lemoene is vernoem na die vergroeisel aan die bloeipunt van die vrug. Dit lyk soos 'n klein naweltjie, maar is eintlik 'n embrioniese vruggie. Nawels is saadloos, medium tot groot, en is 'n lieflike geel-oranje kleur wanneer dit ryp is. Die vrug is maklik om te skil en is bekend as die beste vrugte vir nagereg. Die vrug-vorm en die kleur van die vleis verskil van kultivar tot kultivar.

Nawels doen goed in koeler produksie areas, waar nag temperature heelwat val gedurende herfs. Onthou dat kleur ontwikkeling in die skil van sitrus vrugte afhang daarvan dat nag temperature laer as dertien grade Celsius moet wees terwyl dit relatief warm bly gedurende die dag.

Die grootste produksie areas vir nawels is die Oos-Kaap, koeler areas in die Limpopo provinsie en die Wes-Kaap.

Die groot kommersiële nawel kultivars is Palmer, Bahianinha, Navelate, Washington en Cambria. Daar is kultivars wat reg is vir pluk so vroeg as laat-Maart en April, terwyl die laat variëteite die seisoen tot Augustus kan laat strek.

		March				April				May				June				July				Aug				Sept			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	PEN (Exp.)																												
	Fukumoto																												
	Newhall/Navelina																												
	HAEN (Exp.)																												
	Fisher																												
	PAN (Exp.)																												
	DRN (Exp.)																												
	EHN (Exp.)																												
	Bahianinha																												
	Palmer																												
	Washington																												
	Cara Cara																												
	EDPN (Exp.)																												
	Autumn Gold																												
	Barnfield Summer																												
	Summer Gold																												
	Powell Summer																												
	Witkrans																												
	Lane Late																												
	KSEN (Exp.)																												
	Cambria																												
	Glen Ora Late																												
	KSN (Exp.)																												
	Robyn																												
	LBN (Exp.)																												
	SUN (Exp.)																												
	HELN (Exp.)																												
	Dansweet																												

Bron: CRI Cultivar Fact Sheets

Valencia Lemoene

Valencias alleen maak 44% op van alle sitrus wat uitgevoer word vanaf Suider-Afrika, en 40% van die hektare onder sitrus aanplantings word gebruik om valencia kultivars te produseer.

Die vrugte is medium tot groot, met 'n mooi oranje skil wat nie te dik is nie en wat 'n gladde, fyn, knopperige tekstuur het. Valencias het ook 'n relatiewe hoë suur- en suikerinhoud, wat beteken dat die vrug baie geurig is. Valencias het ook 'n hoë sap inhoud. Die vrugte is dus ideaal vir versapping en om vars te verorber.

Valencias hou van warm, vogtige areas. Twee derdes van valencias word in Limpopo en Mpumalanga provinsies geproduseer. Die ander belangrike produksie area is die Oos-Kaap, wat 16% van die valencias in Suid Afrika verteenwoordig.

Midnight (tegnies 'n middel seisoen lemoen), Delta Valencia, Valencia Late, en Turkey Valencia is die kultivars wat meeste geproduseer word, en verteenwoordig omtrent 85% van die Valencia produksie. Turkey Valencia is die eerste kultivar wat ryp word en is reg om gepluk te word in omtrent die laaste week van Mei in warmer produksie areas. Die laaste valencias word in September ge-oes.

	March				April				May				June				July				Aug				Sept			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Turkey																												
Mouton Early (Exp.)																												
Portsgate																												
Benny 2																												
Bend 8A1 (Exp.)																												
Benny 1																												
Bend 8A2 (Exp.)																												
Alpha																												
Midknight																												
Jassie (Exp.)																												
Henrietta (Exp.)																												
Delta																												
Du Roi																												
McCleen SL																												
Louisa (Exp.)																												
Ruby (Exp.)																												
Skilderkrans (Exp.)																												
Lavalle																												
Moosrivier Late 1 (Exp.)																												

Bron: CRI Cultivar Fact Sheets

Sagte Sitrus

Sagte sitrus is 'n groepnaam vir vrugte wat ook los-skil, of in die spraaktaal nartjies, genoem word. Die belangrikste karaktertrek wat al die vrugte deel is dat hulle maklik skil en geurig is, wat hulle die ideale peuselvrug maak.

Sagte sitrus word in koeler, droër areas verbou, maar daar is ook party kultivars wat al bewys het dat hulle ook in warmer klimaat aard. Nog steeds word 75% sagte sitrus in Suider-Afrika in die Oos- en Wes-Kaap aangetref.

Daar is drie onderskeie sagte sitrus variëteite, naamlik satsumas, clementines en mandaryne.

Satsumas

Satsuma kultivars word die vroegste ryp van alle sagte sitrus. Die vrugte is saadloos, met 'n los skil wat maklik afskil. Die mees populêre Satsuma variëteit is Miho Wase wat 85% van Satsuma produksie opmaak.

Miho Wase is ook die Satsuma kultivar wat vroegste ryp word en kan al van so vroeg as middel-Maart gepluk word. Ander Satsuma kultivars word tot so teen die einde van Mei nog ge-oes.

	March				April				May				June				July				Aug				Sept			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Miho Wase																												
Kuno																												
Okitsu Wase																												
Miyagawa Wase																												
Ohtsu (Exp.)																												
Owari																												
Aoshima (Exp.)																												
Dobashi Beni																												
Ueno (Exp.)																												
Imamura (Exp.)																												

Bron: CRI Cultivar Fact Sheets

Clementines

Clementines is die mees gesogte sagte sitrus variëteit. Die vrug skil maklik, en as hulle eksklusief in blokke gegroei word en weggehou word van kultivars wat hulle kan kruisbestuif, is hulle saadloos. Ryp vrugte het 'n lieflike, briljante oranje kleur, en die vleis het 'n kenmerkende soet smaak en geur.

Die gewildste clementine kultivar is Nules, wat omtrent 75% hektare beslaan. Die kommersiële clementine kultivar wat die vroegste ryp word, is reg vir pluk teen die einde van Maart, met die laatste vrugte so teen middel-Junie.

	March				April				May				June				July				Aug				Sept			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Early Clementine (Exp.)																												
Oronules																												
Marisol																												
Early Oroval (Exp.)																												
SRA 63																												
Oroval																												
Nules																												

Bron: CRI Cultivar Fact Sheets

Mandaryne

Mandaryn kruisings is baie dieselfde as clementines. Mandaryne is ook 'n goeie eet-vrug, met 'n taamlike dun skil. Die kleur van die vleis kan wissel tussen 'n goue kleur tot 'n diep rooierige oranje, afhangend van die kultivar.

Nadorcott is die mees algemene mandaryn kultivar, en maak omtrent twee derdes van die totale mandaryn produksie op. Vroeë mandaryn kultivars is reg vir oes om en by middel-Mei, en die seisoen kan strek tot so laat as September.

Novas en minneolas is kultivars wat onder die mandaryn vaandel bemark word, maar hulle is eintlik aparte variëteite.

Novas is groter as ander sagte sitrus vrugte, en skil nie so maklik nie. Die vleis van 'n Nova is diep oranje en het 'n kenmerkende aroma. Die segmente is sappig, sag en soet. Hulle word van April tot middel-Junie ge-oes.

Die minneola is 'n kruising tussen pomelo en tangerien. Dit is gewoonlik 'n groot vrug met 'n kenmerkende tepel aan die stingel kant van die vrug. Die skil van ryp vrugte is diep oranje, en die vleis is geurig en sappig met 'n goeie pikante smaak. Hulle is reg om te pluk vanaf middel-Mei tot en met die einde van Julie.

	March				April				May				June				July				Aug				Sept			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Nova																												
HEM (Exp.)																												
African Sunset																												
Or																												
Murcott X Clem																												
Valley Gold																												
Nectar (Exp.)																												
Sweet Spring (Exp.)																												
Nadorcott 1																												
Tango (Exp.)																												
Tasty 1 (Exp.)																												
Tahoe Gold (Exp.)																												
Mor																												
Yosemite Gold (Exp.)																												
Shasta Gold (Exp.)																												
Tasty 2 (Exp.)																												
Gold Nugget (Exp.)																												
Winola (Exp.)																												

Bron: CRI Cultivar Fact Sheets

Suurlemoene en Lemmetjies

Almal is vertrouwd met suurlemoene – hulle word vars gebruik om mee te kook en in drankies. Suurlemoensap is noodsaaklik in meeste kombuise. Suurlemoene is altyd beskikbaar, en die gemiddelde verbruiker verwag om suurlemoene selfs in die middel van die somer te kan koop.

Lemmetjies is nie so algemeen verkrygbaar nie. Hulle is kleiner, rond en groen in kleur. Lemmetjies word nie op grootmaat in Suid-Afrika geproduseer nie, omdat hulle baie warm en vogtige klimaatstoestande nodig het.

Die voorkoms en kenmerke van suurlemoene verskil tussen kultivars, maar almal het een ding in gemeen – hulle is baie suur. Suurlemoene is die sitrusvariëteit wat die vinnigste groei, en is die afgelope drie of vier seisoene baie winsgewend.

Omtrent die helfte van alle suurlemoene in Suid-Afrika word in die Oos-Kaap geproduseer, met Limpopo provinsie in die tweede plek. Die twee provinsies saam met die Wes-Kaap maak 90% van suurlemoenproduksie op.

Die hoof suurlemoen kultivar wat kommersieel in Suid-Afrika verbou word, is die Eureka suurlemoen, wat omtrent 75% van die produksie opmaak. Die skil van die Eureka is glad en redelik dun, en helder- tot goud-geel in kleur wanneer die vrug ryp is. Die vrug het 'n hoë suur- en sap inhoud. Daar is ook 'n saadlose Eureka kultivar.

Eureka suurlemoene kan soveel as drie vrugsette hê. Dit beteken dat 'n mens op dieselfde boom vrugte kan kry in tot drie verskillende groei fases. Hierdie kenmerk lei daartoe dat bome in warmer areas bemarkbare vrugte van so vroeg as Februarie af kan produseer, en tot so laat as September in koeler areas. Ander kultivars word gebruik om die periodes tussen die verskillende vrugsette te vul.

Pomelo's

Pomelo variëteite het almal 'n kenmerkende pikante soet smaak en geur. Pomelo's is 'n populêre ontbytvrug, en word gebruik om marmelade te maak. Die drie mees algemene pomelo variëteite is star ruby, marsh en rosé.

Pomelo's groei die beste in warm, vogtige toestande, en dit word meestal verbou in die Limpopo provinsie, Mpumalanga, Swaziland en KwaZulu-Natal. Hierdie areas saam maak omtrent 90% van produksie op.

Star ruby is die kultivar wat die vroegste ryp word, en is reg om gepluk te word van omtrent middel-Mei. Die laatste kultivars word gepluk tot in Augustus.

Star Ruby

Star ruby is by verre die mees algemene pomelo kultivar, en beslaan omtrent 85% van die hektare onder pomelo produksie. Die vrugte is medium tot groot, met 'n diep goud-geel tot rooi kleur.

Die vleis van die star ruby is diep-rooi, met 'n soet smaak. Die vrug het selde meer as een of twee sade, en het 'n hoë sap inhoud. Dit is die ideale vrug om vars te eet.

Marsh

Marsh is 'n groot, wit-geel vrug en is ook amper saadloos. Marsh het 'n kenmerkende skerp, pikante smaak. Marsh kan vars geëet of versap word.

Dit is ook die gunsteling vrug om marmelade mee te maak.

Rosé

Rosé vrugte is 'n bietjie kleiner as marsh, en is ook so te sê saadloos. Die skil van die vrug is lig-geel met 'n kenmerkende rooi bloos. Die vleis is lig-pienk in kleur. Die smaak is amper soos dié van star ruby, dis net nie heeltemal so skerp nie.

Shaddock

Die laaste variëteit wat ons behoort te noem is shaddock, wat ook somtyds 'n jaarlemoen of pummelo genoem. Die variëteit is nie streng gesproke 'n pomelo nie, maar word so bemark. Die vrug het 'n dik skil, en 'n dik, sponserig albedo. Die vleis is lig-pienk, met taai membrane tussen seksies. Dit maak die vrug nie maklik is om te eet nie, maar vir dié wat weet, is dit een van die lekkerste sitrus vrugte wat jy kry. Shaddocks word ryp aan die begin van die seisoen in April en Mei.

	March				April				May				June				July				Aug				Sept			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Star Ruby																												
Marsh / Nartia																												
Jackson																												
Ray Ruby																												
Henderson																												
Rosé																												
Flamingo																												
Star Ruby late																												

Bron: CRI Cultivar Fact Sheets

Sitrus Onderstamme

Die onderstamme wat mees algemene in sitrus produksie in Suid-Afrika gebruik word, is Roughlemon (growweskil suurlemoen), Volckameriana, Swingle Citrumelo, Carrizo Citrange, Troyer Citrange, X639 (of Cleopatra XP Trifoliata), C35, MXT en Yuma citrange.

Voordat ons die regte onderstok kan kies is dit belangrik om die funksies van die wortels te verstaan. Wortels anker die boom in die grond, absorbeer en vervoer water en voedingstowwe na die plant, sintetiseer groei reguleerders en stoor voeding reserwes.

Die regte tipe onderstok is een wat aan die volgende vereistes voldoen:

- ❖ Dis verenigbaar met die vrugdraende deel van die boom
- ❖ Dis aanpasbaar by die grond- en klimaatstoestande
- ❖ Dit maak die vrugdraende deel meer produktief en lewenskragtig
- ❖ Dis bestand teen plae en siektes
- ❖ Dit verbeter vrug ryphed, gehalte, kleur, grote en die oeslading.

Dit mag miskien moeilik klink, maar die regte onderstok kan al hierdie dinge doen. In samevatting kan ons sê dat die onderstok gekies word met twee hoofdoelwitte, naamlik:

- ❖ Om die effek te minimaliseer wat beperkende faktore soos grond gehalte, besproeiingswater gehalte en die teenwoordigheid van siektes mag hê, en
- ❖ Om oeslading, vruggrootte en vruggehalte te verbeter.

Hierdie tabel som die karaktertrekke van die onderstokke wat mees algemeen gebruik word op. Neem kennis van die hoeveelheid navorsing wat gedoen is en die inligting wat tans beskikbaar is oor watter onderstok die beste werk in sekere omstandighede, en hoe dit boom prestasie beïnvloed.

	Rough- lemon	Swingle Citrumelo	Carrizo Citrange	X639	C-35	MXT
Siektes						
Exocortis	Tolerant	Tolerant	Sensitief	Vatbaar	Vatbaar	Vatbaar
Tristeza	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant	Tolerant
Phytophthora	Vatbaar	Tolerant	Tolerant	Vatbaar	Tolerant	Tolerant
Sitrus nematodes	Vatbaar	Tolerant	Vatbaar	(Onbekend)	Tolerant	Tolerant
Grond						
Swak dreinerings	Vatbaar	Tolerant	Sensitief	Sensitief	Tolerant	Sensitief
Hoë klei inhoud	Sensitief	Tussentyds	Tussentyds	Sensitief	Tolerant	Tussentyds
Hoë sand inhoud	Tolerant	Tussentyds	Tussentyds	Tussentyds	Tussentyds	Tussentyds
Hoë chloriede	Tolerant	Tussentyds	Sensitief	Tussentyds	Sensitief	Sensitief
Hoë pH	Tolerant	Sensitief	Sensitief	Tolerant	Sensitief	Sensitief
Droogte	Tolerant	Tussentyds	Tussentyds	Sensitief	Sensitief	Sensitief
Herplant	Sensitief	Tolerant	Tussentyds	Sensitief	Tolerant	Tussentyds
Boom Prestasie						
Boom groei koers	Lewenskragtig	Redelik	Redelik	Redelik	Laag	Redelik

Finale boom grootte	Groot	Medium	Medium	Medium	Klein	Medium
Koue weerstandigheid	Swak	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed
Langlewendheid	Redelik	Goed	Goed	Redelik	Goed	Goed
Opbrengs per boom	Hoog	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed
Vrug gehalte	Laag	Goed	Goed	Goed	High	High
Skil kleur ontwikkeling	Tussentyds	Laat	Vroeg	Vroeg	Tussentyds	Tussentyds

inligting

Onderstam Seleksie

In volume 1 van die Sitrus Produksie Riglyne kan jy meer gedetailleerde inligting kry aangaande onderstamme en die keuse van die korrekte onderstam. As jy steeds hulp en advies nodig het, praat met jou naaste gesertifiseerde sitrus kwekery oor die beste pad vorentoe.

Veilige Plant Materiaal

Boompies kan by enige geakkrediteerde sitrus kwekery gekoop word. Boompies moet ten minste agtien maande voor die tyd bestel word om die kwekery genoeg tyd te gee om die boompies te maak. Maak seker dat die kwekery wat jy gebruik deur die Sitrus Verbeterings Skema (SVS) geakkrediteer is, want dan kan jy gemoedsrus hê dat hulle net egsoortige boompies van die beste gehalte sal voorsien.

Die kwekery verkry gesertifiseerde okuleerhout vanaf die Sitrus Grondvesblok, en die bome voldoen aan die standaard wat daar gestel is deur die Sitrus Verbeterings Skema. In kort beteken dit dat die boompies gesond sal wees met 'n goeie voedings status; die boompies sal pes en siekte vry wees; die stamme sal reguit wees; die okulasie merk sal ten minste twintig sentimeter bo die grond wees; die boompies sal 'n gesonde en goed ontwikkelde wortelstelsel hê; en die boompies sal vry wees van skadelike patogene en nematodes.

Maak seker dat jy hierdie detail met die eienaar van die kwekery bespreek wanneer jy die boompies bestel, en besoek die kwekery af en toe om te sien hoe dit met jou boompies gaan. Wanneer die boompies afgelewer word moet daar 'n sertifikaat, wat deur die SVS uitgereik is, saam met elke besending wees. Die sertifikaat staaf die oorsprong van die okuleerhout en dat die bome gesond is. Onthou dit is 'n vereiste vir GlobalGAP registrasie.

definisie

GlobalGAP

GlobalGAP is internasionaal erkende boerdery standaard vir Goeie Landbou Praktyke. Produsente demonstreer hulle nakoming van GlobalGAP standaard deur sertifisering.

Die Sitrus Grondvesblok word besit en bestuur deur Citrus Research International, wat beteken dat dit eintlik aan die sitrus produsente van Suider-Afrika behoort. Meeste kwekerye

kry die saad wat hulle gebruik om onderstamme te groei vanaf die Sitrus Grondvesblok. Dit is ook 'n vereiste van die Sitrus Verbeterings Skema dat alle kwekerye al hulle okuleerhout van die Sitrus Grondvesblok moet kry.

Die Grondvesblok is in die Oos-Kaap naby Uitenhage, in 'n afgesonderde vallei waar sitrus nie kommersieel geproduseer word nie. Die naaste kommersiële sitrus boorde is in Kirkwood, omtrent veertig kilometer van daar af. Om die afgesonderheid te preserveer, het die Departement van Landbou, wat die nasionale plant beskermingsliggaam in Suid-Afrika is, 'n vyf kilometer uitsluiting sone onderskryf rondom die Sitrus Grondvesblok waar geen sitrus bome, nie eers in huistuine, geplant mag word nie.

Ten Slotte

Dit is belangrik om jou sitrus te ken, en te weet wat groei die beste in jou area. Uitvoersitrus word al vir omtrent 'n honderd jaar in sommige produksie areas geproduseer en daar is baie kennis en data beskikbaar wat 'n mens kan gebruik om vas te stel wat die beste werk. Daarteenoor is nuwe kultivar ontwikkeling een van die vinnigste groeiende navorsingsgebiede en nuwe, opwindende kultivars word gereeld vrygestel.

inligting

Bly op Hoogte

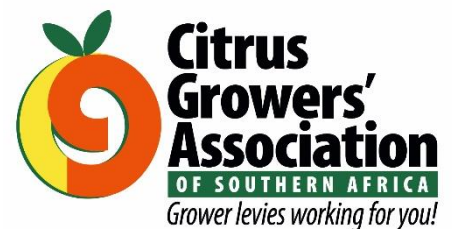
Om op hoogte van kultivar ontwikkeling kwessies te bly, teken in op, en lees bedryf publikasies en woon die Sitrus Navorsing Simposium en CRI studiegroep vergaderinge by. Bly ook in kontak met jou CRI voorligtingsbeampte.

Sitrus Aanplanting Bestuur

3 Boord Uitleg en Beplanning

Leergids

© Citrus Academy NPC
1ste uitgawe 2017

Die inhoud van hierdie module is gebaseer op oudiovisuele opleidingsmateriaal wat deur die Sitrus Akademie geproduseer is.

Draaiboek:
Mooipraatjies

Aanbieder:
Mariëtta Kruger

Oudiovisuele produksie:
Media World

Addisionele inligtingsbronne:

Produksieriglyne vir Uitvoersitrus: Deel I – Verbouing van Sitrus: Vestiging, *Citrus Research International*
Cultivar Fact Sheet, *Citrus Research International*
Sitrus Akademie produksie opleidingsmateriaal:
Enterprise Selection and Establishment
Orchard Establishment
Propagation

Projek koördineerder:

Sitrus Akademie (Jacomien de Klerk)

Vrywaring

Met die aanvaarding van hierdie dokument en die inhoud daarvan stem u in dat u tot die voorwaardes van hierdie vrywaring verbind is.

U gebruik die inhoud van hierdie dokument uitsluitlik op eie risiko. Nóg die Sitrus Akademie, nóg Citrus Research International (CRI), nóg die Sitrusprodusentevereniging (Citrus Growers' Association – CGA) waarborg dat die inhoud van hierdie dokument geskik is vir u beoogde gebruik, of dat dit sonder onakkuraathede en weglatings is. Die menings en raad wat in hierdie dokument uitgespreek word, is nie noodwendig dié van die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA nie. Die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs kan nie verantwoordelik gehou word vir verlies of skade van enige aard wat gely word as 'n direkte of indirekte gevolg van die gebruik, of die onvermoë om gebruik te maak, van enige raad, mening en / of inligting wat in hierdie dokument vervat is nie, of enige doelbewuste of onbewuste wanvertolking, wanvoorstelling of weglating in hierdie dokument, nie.

U vrywaar die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA van enige eis deur enige derde party teen die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs voortspruitend uit, of in verband met die gebruik van, of vertroue in die inhoud van hierdie dokument. Dit is u verantwoordelikheid om die geskiktheid al dan nie, van die beoogde gebruik van die dokument te bepaal.

Inhoud

Inleiding	4
Kaart	4
Natuurlike Hulpbronne en Kenmerke	4
Grond	5
Waterbronne	5
Klimaat	6
Topografie	6
Erosie	6
Infrastruktuur	7
Boord Uitleg en Oriëntasie	9
Ten Slotte	9

Inleiding

Teen die tyd dat jy die uitleg van 'n nuwe boord begin beplan sal jy alreeds weet wat jy in die boord gaan plant, en jy sal 'n idee hê van waar ongeveer die nuwe boord op die plaas sal wees. Maar hoe presies sal die boord lyk? Watter faktore moet ons aan dink wanneer ons hieroor besluit? Die twee hoof faktore waarna ons nou gaan kyk is eerstens: die natuurlike hulpbronne en die karakters trekke van die area waar jy wil plant, en dan tweedens: die rol wat infrastruktuur speel.

Kaart

Voor jy begin het jy 'n kaart nodig van die plaas waarop jy aantekeninge kan maak. 'n Hoë kwaliteit lugfoto werk baie goed vir hierdie doel, maar 'n topografiese kaart sal ook werk indien dit groot genoeg is. Namate jy die informasie wat ons hier gaan bespreek insamel, maak notas daarvan op die kaart met soveel detail as moontlik. Dit sal jou help om te verstaan wat jy het om mee te werk as dit kom by die finale beplanning.

inligting

Kaart van die Area

Lugkaarte kan verkry word vanaf die plaaslike landmeter kantoor, of vanaf National Geo-spatial Information (NGI), 'n afdeling van die Departement van Landelike Ontwikkeling. Meer inligting is beskikbaar by www.ngi.gov.za. Topografiese kaarte kan verkry word vanaf betroubare bronne soos MapStudio (www.mapstudio.com.za) of MapQuest (www.mapquest.com).

Natuurlike Hulpbronne en Kenmerke

Die natuurlike hulpbronne wat belangrik is vir sitrus produksie is grond, water en natuurlike plantegroei. Natuurlike kenmerke verwys na klimaatstoestande en topografie. Alle boerdery aktiwiteite het 'n invloed die natuur. In 'n area waar daar van nature 'n wye verskeidenheid plant- en dierspesies voorkom, vestig boerdery grootliks een spesie – in ons geval sitrus bome – wat dan al die ander spesies oorheers. Die beskikbare water en grond word ook daarna hoofsaaklik gebruik om hierdie spesie te kultiveer.

Sodat ons die natuur kan onderhou en sover moontlik beskerm, is dit belangrik dat ons goed verstaan watter natuurlike hulpbronne ons nodig het vir sitrus produksie, hoeveel daarvan ons nodig het, en hoe ons dit kan gebruik op die beste moontlike manier. Ons moet ook verstaan hoe om die impak te beperk van ons boerdery aktiwiteite op die water, grond en natuurlike plantegroei. Dis belangrik dat ons al hierdie dinge verstaan voordat ons die boorde uitlê en beplan. Dan moet ons verder ook verstaan wat die impak op die boord uitleg is van sekere natuurlike eienskappe.

Grond

Terwyl die nuwe boord beplan word, word profielgate gegrawe in die area waar die boord gaan wees sodat ons die aard van die grond akkuraat kan vasstel. Grondmonsters word ook geneem by die gate vir ontleding. Profielgate moet ten minste 1.2m diep wees.

Grawe ten minste vyf profielgate per hektaar as die grond redelik dieselfde, of homogeen, is. As daar verskillende grond tipes in dieselfde area is, is dit beter om meer as vyf gate per hektaar te grawe. Grondmonsters moet duidelik gemerk word sodat ons presies weet waar ons die monster geneem het, en moet dan na 'n laboratorium gestuur word vir ontleding. Merk die posisie van die profiel gate op jou kaart en kruisverwys dit duidelik na die monsters.

inligting

Geakkrediteerde Laboratoriums

Vir 'n lys van geakkrediteerde laboratoriums in Suid-Afrika, kontak asseblief Citrus Research International (CRI) by www.cri.co.za of besoek die webwerf van die Suid-Afrikaanse Nasionale Akkreditasie Stelsel (www.sanas.co.za).

Die resultate van die grondontleding word gevoeg by die observasies wat ons van die profiel gate gemaak het. Maak notas oor hierdie bevindinge op jou kaart. Dit is ook 'n goeie idee om 'n grondspesialis te raadpleeg oor die voorbereiding vir die nuwe boord, en hoe om die grond die beste te bestuur nadat die boord geplant is.

Waterbronne

Behalwe vir reën, is die hoof waterbronne van meeste plase riviere, kanale, damme en boorgate. Dui al die waterbronne op jou kaart aan. Ons moet seker wees dat daar genoeg water beskikbaar is deur die jaar van een of meer van die beskikbare bronne om die sitrus aanplanting aan die gang te hou.

Volwasse sitrusbome benodig tussen 7,000 en 10,000 m³ water per hektaar per jaar. Wanneer gedurende die jaar ons die water benodig hang af van die plaaslike reënseisoen, maar as 'n reël benodig mens meer water gedurende die somermaande as in die winter. Die waterbronne moet die nodige water kan voorsien wanneer nodig. Dit is 'n goeie beleid om 'n plaas te ontwikkel binne die kapasiteit van beskikbare water en om 'n veiligheidsfaktor vir watervoorsiening in te bou.

Waar waterbronne geleë is in verhouding tot waar die nuwe boord geplant gaan word is belangrik omdat daar koste verbonde is daaraan om die water by die boord uit te kry wat in berekening gebring moet word.

Watergehalte is gewoonlik nie krities as dit by sitrus produksie kom nie, omdat sitrusbome verdraagsaam is. Solank die water nie besoedel of baie suur of alkalies is nie, sal die bome goed groei. Dit is nog steeds raadsaam om watermonsters te neem voordat die nuwe boord geplant word en om dit te laat ontleed sodat jy weet wat die kwaliteit van die water is. Merk die inligting op jou kaart, saam met die data aangaande die volume van die water van elke bron.

Klimaat

Wêreldwyd word sitrus alleenlik produseer in die streek tussen 20° en 40° noord en suid van die ewenaar, beter bekend as sub-tropiese areas. Somers moet warm genoeg wees sodat vrugte soet kan word, en winters moet koud genoeg wees sodat vrugte kleur kan ontwikkel. In Suid-Afrika word kommersiële sitrus produksie beperk tot areas met warm en redelike vogtige somers, en ligte en amper ryp-vrye winters waar temperature selde onder 2°C daal, tesame met hoog genoeg reënval en min wind en hael.

Hael en wind veroorsaak eksterne skade aan die vrugte, wat hulle minder bemarkbaar maak. Hael kan klein vrugte vernietig en merke los op meer groot vrugte. Wind laat vrugte teen takke en stokkies skuur wat letsels op vrugte veroorsaak. Om windskaide te verminder, moet boorde uitgelê word sodat die wind tussen die rye deur beweeg. Om dit te beplan moet ons weet wat die algemene rigting en sterkte van die wind is.

Windskerms dra daartoe by om windskaide te verminder. 'n Windskerm is gewoonlik een of meer rye bome of struik wat geplant word rondom 'n boord. As die boord groot is of die heersende wind sterk is, kan 'n ry windskerm bome selfs binne in die boord geplant word. Merk die posisie van die windskerms op jou kaart.

Samel soveel as moontlik klimaatsdata in, en meet en hou rekord van die weerstoestande so na as moontlik aan die area waar die nuwe boord geplant gaan word. Sluit hierdie inligting ook in op jou kaart, veral die rigting en sterkte van die heersende winde, saam met die historiese seisoenale temperature en reënval, en dan ook data aangaande die voorvalle van hael en ryp.

Topografie

In eenvoudige terme beteken topografie hoe die terrein lyk. Dit is die kenmerke van die natuur wat die grootste rol speel in die boord uitleg.

Topografie beïnvloed die plasing en uitleg van die boord, en die ry rigting. Op terrein met 'n skerp helling word bome op kontoerlyne geplant sodat besproeiingswater afloop beperk word, stormwater beter bestuur kan word, en trekkers makliker toegang kan kry.

Teken kontoerlyne op jou plaaskaart as hulle nie al klaar daar is nie, sodat dit jou sal help om 'n prentjie te vorm van hoe die terrein lyk en waar die boord gaan

wees. Erosie

Erosie is een van die grootste gevare wanneer ons 'n enkele gewas aanplant in 'n area. Die natuurlike plantegroei en natuurlike hindernisse wat die grond beskerm in die verlede het, word vervang – in ons geval – met 'n boord netjiese geplante bome in 'n ry.

Oor-kultivering kan ook die bogrond struktuur vernietig, wat die beweging van lug, water en wortels in die grond beïnvloed. Wanneer die uitleg van die boord beplan word, probeer om die erosie effekte van water en wind soveel as moontlik te beperk. Dui slote en dongas wat al klaar begin vorm het op jou kaart aan, en neem stappe om skade te herstel en te beperk selfs voor die boord geplant word.

Infrastruktuur

Noudat ons gekyk het na die natuurlike omgewing, kom ons kyk na die mensgemaakte omgewing.

Eksterne Infrastruktuur

Infrastruktuur word ontwikkel om ekonomiese aktiwiteite moontlik te maak. Eksterne infrastruktuur word ontwikkel en gebou deur die regering, hulle verteenwoordigers en private maatskappye wat dienste aan besighede lewer. Dit sluit in die padstelsel, die elektrisiteitsgenerasie- en voorsieningstelsel, telekommunikasie infrastruktuur, logistieke infrastruktuur (bv. hawens), en selfs dorpe en plaaslike

besighede.

In plattelandse areas is daar somtyds 'n tekort aan infrastruktuur, maar meeste van die tyd is dit goed genoeg om dit moontlik te maak om winsgewend met sitrus te boer. Maak notas op jou kaart van waar daar toegangspunte is tot eksterne infrastruktuur, en waar die naaste dorp en nedersetting is. Maak ook 'n nota van die naaste hawe, mark, pakhuis en prosessering fasiliteit.

Interne Infrastruktuur

Interne, of op-die-plaas infrastruktuur, word ontwikkel om ekonomiese aktiwiteite op die plaas moontlik te maak. In ons geval, word infrastruktuur ontwikkel om 'n sitrus boerdery bedryf so effektief as moontlik te maak, terwyl ons terselfdetyd ons impak op die natuur minimaliseer. Op 'n sitrus plaas benodig ons die volgende infrastruktuur: heinings, plaaspaie, besproeiing stelsel, elektrisiteitsvoorsiening en plaasgeboue. Ons mag miskien ook erosie beheer struktuur benodig.

As jy 'n nuwe aanplanting beplan op 'n bestaande plaas, dan werk jy met die bestaande infrastruktuur. Merk dit op jou kaart, en dui daarmee saam die voorsieningskapasiteit

aan waar nodig. As dit 'n groot nuwe aanplanting is mag dit nodig wees om meer infrastruktuur te ontwikkel, maar as ons net 'n boord herplant of 'n klein uitbreiding aanplant, kan ons gebruik wat klaar bestaan. As jy 'n heel nuwe plaas beplan het jy 'n geleentheid om infrastruktuur optimaal te beplan, wat jy kan doen as deel van 'n terreinbenuttingsplan.

Wanneer jy infrastruktuur moet ontwikkel en bou, behoort jy te dink aan die kapitale uitleg verbonde aan toerusting gemeet teen die onderhoudskoste. Moet ook nie die koste vergeet as infrastruktuur misluk as gevolg van swak kwaliteit nie. Met betrekking tot spesifieke infrastruktuur, dink aan die volgende:

- ❖ Heinings om 'n plaas word gebruik om die grenslyne van die eiendom te merk, om ongewenste gaste uit te hou, om jou oes te beskerm, asook jou toerusting en die mense op die plaas. Bykomende hoë sekuriteitsheinings word algemeen om plaasgeboue gebruik, veral om personeel behuising. As daar alreeds heinings op die plaas is, dui dit op die kaart aan saam met die tipe heining, die hoogte en toestand.
- ❖ Plaaspaaie word gebou om afleweringsvoertuie toegang tot die plaas te gee, en om trekkers, sproei toerusting, bakkies, ensovoorts toegang tot boorde te gee. Toegang vir swaer voertuie wat plaas toe kom om voorrade af te lewer, of om vrugte te vervoer, moet so na as moontlik aan die hoofpad wees en moet verkieslik nie deur die boorde loop die. Dit is beste praktyk om alle vervoer tussen boorde te minimaliseer en te beheer. Merk bestaande en nuwe paaie op jou kaart, dui ook die toestand van paaie aan en hoeveel verkeer elke pad behoort te dra.
- ❖ Die besproeiing stelsel bring water van waar ook al die waterbron is op die plaas na die boorde. In sommige gevalle sal die sisteem hou-damme insluit, terwyl in ander gevalle dit bestaan uit pypleine vanaf die hoof waterbron. Verseker dat jy duidelik op jou kaart aandui waar die water vandaan sal kom en in watter volumes.
- ❖ Die elektrisiteitstelsel moet krag voorsien aan plaasgeboue en pomphuse. Elektrisiteitaansluitings moet geïnstalleer word deur gekwalifiseerde elektrisiëns en moet voldoen aan voorgeskrewe standaarde. Notas op jou kaart aangaande waar die transformator is en waar die elektrisiteit heen moet gaan, sal help met beplanning.
- ❖ Plaasgeboue is 'n aansienlike uitgawe, so dink versigtig oor wat jy benodig, wat die vereistes is en die plasing. Gesondheids- en veiligheidswetgewing en kodes van arbeidspraktyke het baie duidelike voorskrifte ten opsigte van waar mense werk en bly. Maak seker dat jy hierdie regulasies goed ken, weet hoe dit van toepassing is op jou en jou situasie, en hoe jy aan hulle kan voldoen. Om slegte geboue na die tyd te herstel kos baie en kan voorkom word met 'n bietjie beplanning. Merk bestaande geboue duidelik op jou kaart.

Boord Uitleg en Oriëntasie

Nou dat ons 'n goeie prentjie het van die area waar die nuwe aanplanting gemaak gaan word, kan ons die uitleg en oriëntasie van die nuwe boord beplan. Die oriëntering van 'n nuwe boord hang van 'n paar faktore af. Erosie en windrigting is belangrik, asook ligonderbreking. Dit is ideaal om sitrus boorde in reghoekige blokke te plant op 'n tien tot dertig grade suid-oos helling, met rye wat noord-suid loop vir maksimum ligonderbreking, of op kontoerlyne op steil grond om erosie te verminder.

Plaaslike omstandighede het die finale invloed op die uitleg. In die Wes- en Oos-Kaap byvoorbeeld, word vrugte boorde op oostelike-gezig hellings geplaas om reg te wees voor boorde op westelike-gezig hellings. In winderige areas, sal 'n boord bo-op 'n koppie wat heersende winde in die gesig staar meer windskade opdoen as boorde aan die windaf kant van die koppie. Die uitleg van elke boord blok verander effens na aanleiding van topografiese faktore.

Boom spasiëring tussen rye en tussen bome in rye word bepaal deur 'n groot aantal faktore insluitend klimaat, variëteit en grond tipe. Tipiese boom spasiëring is ses meter tussen rye en drie meter tussen bome, wat beteken dat vyfhonderd-vyf-en-vyftig bome per hektaar geplant word. Onthou rye moet vër genoeg uitmekaar geplant word om toegang te voorsien aan sproei toerusting selfs wanneer die bome volwasse is, en om genoeg ligonderbreking toe te laat. Bome in rye moet vër genoeg uit mekaar geplant word vir produksiepraktyke en om boom skade te verminder.

Baie navorsing is gedoen wat boom spasiëring aanbetref wat lei tot 'n eenvoudige feit – hoe meer bome per hektaar geplant word, hoe meer vrugte word geproduseer vroeg in die boord se lewensduur, wat beteken dat die boord vroeër winsgewend word. Maar produksie per hektaar word uiteindelik na 'n paar jaar dieselfde as bome wat teen 'n laer digtheid geplant is, want die groei van bome op 'n hoe digtheid word beperk. Om teen 'n hoër digtheid te plant beteken wel 'n hoër kapitale uitleg – jy sal meer bome moet koop – maar die koste van bome is maar die kleinste deel van die totale kapitale uitleg wanneer 'n nuwe boord geplant word.

Ten Slotte

Ons het nou al die faktore wat ons in ag moet neem wanneer ons 'n nuwe boord en /of plaas beplan geïdentifiseer. Die uitleg van elke blok sal die uiteindelijke sukses van die boord bepaal. Neem natuurlike omgewingsfaktore soos erosie en natuurlike plantegroei in ag wanneer 'n nuwe sitrus blok geplant word, om die impak te verminder op die omgewing en natuur en daardeur die winsgewendheid en lewensvatbaarheid van die produksie eenheid te verseker.

Sitrus Aanplanting Bestuur

4 Boord Aanplanting

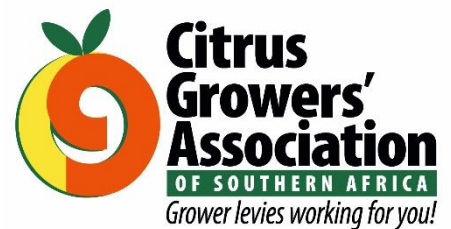
Leergids

Kopiereg ©

Posbus Box 461, Hillcrest, 3650
(031) 765-3410

© Citrus Academy NPC
1ste uitgawe 2017

Die inhoud van hierdie module is gebaseer op oudiovisuele opleidingsmateriaal wat deur die Sitrus Akademie geproduseer is.

Draaiboek:
Mooipraatjies

Aanbieder:
Mariëtta Kruger

Oudiovisuele produksie:
Media World

Addisionele inligtingsbronne:
Produksieriglyne vir Uitvoersitrus: Deel I – Verbouing van Sitrus: Vestiging, *Citrus Research International*
Cultivar Fact Sheet, *Citrus Research International*
Sitrus Akademie produksie opleidingsmateriaal:
Enterprise Selection and Establishment
Orchard Establishment
Propagation

Projek koördineerder:
Sitrus Akademie (Jacomien de Klerk)

Vrywaring

Met die aanvaarding van hierdie dokument en die inhoud daarvan stem u in dat u tot die voorwaardes van hierdie vrywaring verbind is.

U gebruik die inhoud van hierdie dokument uitsluitlik op eie risiko. Nóg die Sitrus Akademie, nóg Citrus Research International (CRI), nóg die Sitrusprodusentevereniging (Citrus Growers' Association – CGA) waarborg dat die inhoud van hierdie dokument geskik is vir u beoogde gebruik, of dat dit sonder onakkuraathede en weglatings is. Die menings en raad wat in hierdie dokument uitgespreek word, is nie noodwendig dié van die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA nie. Die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs kan nie verantwoordelik gehou word vir verlies of skade van enige aard wat gely word as 'n direkte of indirekte gevolg van die gebruik, of die onvermoë om gebruik te maak, van enige raad, mening en / of inligting wat in hierdie dokument vervat is nie, of enige doelbewuste of onbewuste wanvertolking, wanvoorstelling of weglating in hierdie dokument, nie.

U vrywaar die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA van enige eis deur enige derde party teen die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs voortspruitend uit, of in verband met die gebruik van, of vertroue in die inhoud van hierdie dokument. Dit is u verantwoordelikheid om die geskiktheid al dan nie, van die beoogde gebruik van die dokument te bepaal.

Inhoud

Inleiding	4
Gereedschap en Toerusting	4
Meet Toerusting	4
Plant Gereedschap	5
Grond Voorbereiding	5
Windskerms	6
Besproeiingspype	6
Plant Materiaal	7
Plant Toestande	7
Weerstoeestande	7
Grond Toestande	8
Plant Prosedure	8
Jong Boom Nasorg	9
Ten Slotte	9

Inleiding

Nadat sitrus boompies geplant is sal hulle vir tot dertig jaar lank vrugte produseer, en die boompies moet genoeg vrugte van 'n goeie kwaliteit voortbring. Jy kry net een kans gedurende al hierdie tyd om die boord te plant, so dit is die moeite werd om dit goed te doen. Nadat al die beplanning gedoen is en besluite geneem is aangaande wat ons gaan plant en die ligging en uitleg van die boord, moet ons die boord begin voorberei en die boompies in die grond kry.

Gereedskap en Toerusting

In die eerste plek, kom ons kyk na die gereedskap en toerusting wat ons sal benodig wanneer ons plant.

Meet Toerusting

Ons sal meetgereedskap benodig om die boord uit te lê sodat ons met penne kan merk waar elke boom geplant moet word. Hiervoor het ons 'n teodoliet of "dumpy level", 'n maatband, 'n plantlyn of -kabel en penne nodig.

Teodoliete en "dumpy level" word gebruik om reguit lyne te merk asook reghoeke. Ons gebruik hulle om seker te maak dat die rye reguit is en parallel met mekaar loop.

Die maatband word dan gebruik om die afstand tussen rye en bome te meet, en ons plaas dan plantlyne of -kabels om die posisie van die rye te merk. Soms word kalk gebruik om die rye te merk. Jy kan ook knope in die plantlyn of -kabel maak om die posisie van elke boompie in 'n ry aan te dui en gebruik dan penne om die plekke te merk.

Plant Gereedskap

Volgende kyk ons na die gereedskap wat ons nodig het terwyl ons plant. Dit sluit plantborde, grawe, spitte en waterkarre in. Verseker altyd dat jy genoeg gereedskap het en dat die gereedskap in 'n goeie toestand is voor jy begin plant.

Onmiddellik nadat ons geplant het mag jy miskien ook snoeiskêre, bioafbreekbare toutjies en stambedekkers nodig hê. Snoeiskêre word gebruik om beseerde of ongewenste takke af te sny. Die toutjies word gebruik om die boompie aan die pen vas te maak vir meer stabiliteit. Die stambedekkers, van papier of strooi, word om die onderste gedeelte van die stam geplaas sodat daar nie suiers ontwikkel nie en om die boompie teen onkruidodders te beskerm. Dit help ook om die jong stammetjie teen sonbrand te beskerm in warm areas.

Grond Voorbereiding

Plant voorbereiding begin met die voorbereiding van die grond. Dit word gewoonlik so drie tot nege maande voordat ons plant gedoen, afhangend van hoeveel vog in die grond is.

Om die grond voor te berei gebruik ons fisiese en chemiese voorbereidingsmetodes, sodat die boompie se wortels behoorlik kan ontwikkel. Die wortels moet deur die grond kan groei en water en

voedingstowwe opneem. Dit is makliker as die grond 'n goeie fisiese struktuur het. Die bome kan dan vinnig en goed groei, en soveel gouer begin vrugte dra.

In meeste gevalle sal die grond een of ander chemiese wanbalans hê wat ons iets aan sal moet doen voordat ons die boompies plant. Terwyl ons die beplanning doen grawe ons profiel gate en neem grond monsters wat dan ontleed word in 'n laboratorium. Gekwalifiseerde grondwetenskaplikes gee dan advies aangaande wat ons in die grond moet inwerk om dit voor te berei vir plant sodat die chemiese wanbalans die bome nie affekteer nadat hulle geplant is nie.

Grond voorbereiding begin met die omploeg van die grond tot op 'n diepte van tussen sestig en een-honderd sentimeter. Dit maak die grond dieper en help die wortels om te ontwikkel omdat die grond losser is. Dit help ook om harde lae op te breek wat miskien die wortel sou vertraag en water sou vasvang.

Soms gebruik ons die grond van die area tussen die rye om rante op te bou waarop die boompies geplant sal word. Ons doen dit om die grond dieper te maak en dit help ook met dreinerings. Party boere verkies rante selfs op dieper grond omdat dit trekke en ander masjiene dwing om net tussen die rye te ry. Ons wil nie hê dat trekkers op die

grond ry waar bome geplant gaan word en daardeur die grond kompakteer nie, dit sal wortel groei moeiliker maak.

Nadat die grond omgeploeg is, is dit belangrik om trekker en sleepwaens, sover moontlik, uit die boord te hou sodat die grond nie weer gekompakteer word nie. Trekkers en sleepwaens word gebruik om boompies en ander voorrade in die boord af te lewer wanneer ons plant, maar ons moet versigtig wees waar hulle ry. Dit is beter om die boorde en rye duidelik uit te meet en die areas waar die boompies gaan wees met landbou kalk te merk. Die voertuie kan dan op die paaie bly wat uiteindelik die areas tussen die rye sal word.

Windskerms

Volgende moet ons windskerms plant. Hierdie bome word geplant op die grense van die sitrus boord om die bome te beskerm teen wind. Klein vruggies kan beseer word deur takkies en blare as hulle blootgestel word aan wind. Dit sal letsels op die vrugte los wat kan veroorsaak dat die vrugte nie uitgevoer kan word nie. Te veel wind kan ook die grond vinniger uitdroog en grond erosie veroorsaak. Dit kan selfs die bome beskadig. Windskerms behoort 'n goeie ruk voor die sitrus bome geplant te word sodat hulle die jong boompies kan beskerm.

Die bome wat ons gebruik vir windskerms moet vinnig groei en groot en sterk wees. Hulle moet verkieslik nie baie water benodig nie, en moet ook nie pes insekte huisves nie.

Besproeiingspype

Die volgende stap is om die besproeiing stelsel te installeer in die nuwe boord. Meeste besproeiing stelsels het hooflyne, sub-lyne en moederlyne wat water aan die boord voorsien. Hierdie pype word begrawe voordat ons begin plant in die nuwe boord. Sodra ons klaar geplant het, kan ons dan onmiddellik die laaste pypies en sproeikoppies installeer.

Plant Materiaal

Namate ons nader aan die beplande plant datum kom sal die boompies wat ons bestel het vanaf die kwekery afgelewer word. Ons moet seker maak dat hierdie boompies gesond en sterk is wanneer hulle by die plaas aankom, en ons moet na hulle omsien totdat hulle geplant word.

By die kwekery word boompies in grond in plastieksakke gegroei, en dit is hoe hulle by die plaas sal aankom. Die boompies

word goed natgemaak voordat hulle die kwekery verlaat sodat die grond nie sal uitdroog gedurende die rit plaas toe nie. Dit is verkieslik om die boompies in 'n toe voertuig te vervoer sodat hulle beskerm is teen die wind en hitte, en dus nie beseer word nie.

Sodra die boompies op die plaas aankom moet hulle in 'n veilige plek gesit word en nat gemaak word. Maak ook seker dat jy die grond in die sakke klam hou totdat die boompies geplant word. Die wortels van die boompies mag nie toegelaat word om uit te droog nie.

Plant Toestande

Nou gaan ons plant. Maar voor ons kyk na die beste manier om dit te doen moet ons eers dink aan die beste toestande wanneer ons plant. Onthou dat dit 'n skok is vir die boompie wanneer ons dit uit sy sak uithaal en in die boord plant. Die boompie moet eers herstel van hierdie skok voordat dit kan tuis voel in die boord en begin groei. Hoe meer plant-vriendelik die toestande is wanneer ons plant, hoe gouer sal die boompie begin groei.

Weerstoestande

As ons kyk na die weerstoestande dan moet ons nie gedurende uiterste temperature plant nie. Onthou dat temperature hoër as nege-en-dertig grade Celsius bome sal beskadig, terwyl die laagste temperatuur waar 'n sitrus boom nog groei dertien grade Celsius is. Probeer om boompies in die oggend te plant wanneer temperature in die middel twintigs is. Hou op plant sodra dit te warm word en sit die boompies wat nog nie geplant is nie in 'n plek waar hulle beskerm is teen die hitte.

Reën terwyl ons plant is in meeste gevalle 'n goeie ding, maar as die grond te nat word sal jy moet ophou plant en eers wag dat die grond bietjie uitdroog voor jy weer begin. Jy wil nie in sopnat grond plant nie.

Grond Toestande

Die grond moet ook nie te warm of te koud wees wanneer ons plant nie. As die grond te koud is sal die boom nie vog kan absorbeer en groei nie, en as die grond te warm is sal dit uitdroog en vogstres veroorsaak.

Kortliks, wanneer ons boompies plant moet die grond goed voorberei wees tot op 'n diepte van ten minste sestig sentimeters, goed gedreineer wees, met ander woorde nat genoeg sodat die wortels nie vogskok ontwikkel nie, maar ook nie so nat dat kluite vorm nie. Die grond temperatuur moet ook verkieslik hoër as twintig grade Celsius wees.

Plant Prosedure

Nou, uiteindelik, is dit tyd om die bome in die grond te kry. Ons het ons toerusting in die hand, ons boorde is uitgemeet, die besproeiing is geïnstalleer, en al die plant toestande is optimaal.

- ❖ Die eerste ding wat ons doen is om 'n gat te grawe vir die boompie net voor ons die boompie plant. Dit is beter om 'n tuinvurk te gebruik om die gat te maak want 'n graaf mag miskien die kante van die gat saampers as die grond te nat is, wat sal veroorsaak dat die wortels sukkel om te groei. Om te weet hoe groot die gat moet wees, kyk na die plastieksakkie waarin die boompie is en gebruik dit as 'n maatstaf. Die gat moet net diep genoeg wees vir die wortels van die boompie, maar 'n bietjie breër as die plant sak. Maak 'n klein hopie grond onder in die plant gat.
- ❖ Volgende haal ons die boompie uit die sak uit. Skud omtrent 'n kwart van die grond uit die wortel uit, sodat ten minste 'n derde van die wortels in direkte kontak met die grond in die boord sal wees nadat die boompie geplant is. Ons wil nie die wortels te veel pla nie, sodat die boompie so min as moontlik geskok word, maar die wortels moet in die nuwe grond gehuisves word.
- ❖ As daar 'n knop wortels onder in die plastiek sak is, maak hulle versigtig los en sprei hulle uit. Plaas die boompie op die hopie grond in die gat en vul die gat weer op met die grond.
- ❖ Beweeg die boompie liggies heen-en-weer om seker te maak dat die grond gelyk om die wortels sak, en om seker te maak dat daar nie luggate om die wortels is nie. Dit help ook om die boompie stewig in die grond te plaas. Stamp dan die grond liggies om die stam bo die wortel-sone. Die grond moet nie om die stam gehoop word nie omdat die water dan afloop weg van die wortel-sone af.
- ❖ Die basis van die boomstam moet effens bo die grond oppervlak wees. Jy behoort net-net die plek waar die eerste wortels groei bokant die grond te kan sien. Ons doen dit sodat daar nie enige deel van die stam onder die grond sal wees wanneer die boompie gesak het nie. As die stam onder die grond oppervlak is, is daar 'n gevaar dat die stam miskien met Phytophthora besmet kan word, wat kraagvrot veroorsaak.
- ❖ Gee die boompie water nadat dit geplant is en maak dit vas aan die pen met 'n toutjie. Die pen moet omtrent een en 'n half meter lank wees, en so geplant wees dat daar omtrent 'n meter bokant die grond is. Die pen bly daar vir 'n jaar om die boompie te help om reguit te groei. Laastens maak ons die stambedekking onder aan die stam vas.

Jong Boom Nasorg

Noudat ons boompies in die grond is, kan ons hulle nie net los en hoop vir die beste nie. Dit is belangrik dat ons moet omsien na die jong bome. Besproeiing is belangrik, sowel as om seker te maak dat peste, siektes en onkruid beheer word in die boord. Ons moet ook die jong bome kunsmis toedien om te verseker dat hulle alle nodige voedingstowwe het. Dit is ook belangrik om seker te maak dat die pen in plek bly gedurende die eerste jaar, en dat die stambedekking daar is om die boom teen

onkruidodders te beskerm en om te keer dat suiers uitgroeï. Dit sal ook die boom teen sonbrand beskerm in warm areas. Indien jy nie stambeskers gebruik nie kan jy die stamme ook verf met 'n verwaterde wit PVA verf, om hulle teen sonlig te beskerm.

Ten Slotte

Om 'n nuwe sitrus boord te plant kan stresvol wees, want om dit reg te doen is so belangrik vir die uiteindelijke sukses van jou plaas. Maar as ons behoorlik beplan en seker maak dat alles in plek is voor ons begin plant, kan ons die stres uit die proses haal, en ons kan die jong boompies die beste moontlike kans gee om produktiewe en winsgewende lede te word van die sitrus boord.

citrus
academy

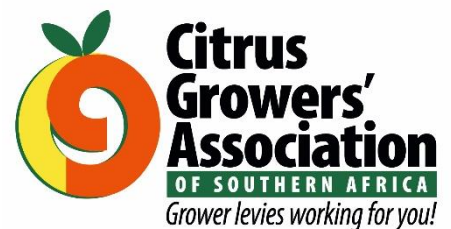
Sitrus Aanplanting Bestuur

5 Boord
Rekordhouding

Leergids

Kopiereg ©

© Citrus Academy NPC
1st uitgawe 2017

Die inhoud van hierdie module is gebaseer op audiovisuele opleidings materiaal wat deur die Sitrus Akademie geproduseer is.

Draaiboek:
Mooipraatjies

Aanbieder:
Mariëtta Kruger

Oudiovisuele produksie:
Media World

Addisionele inligtingsbronne:

Produksieriglyne vir Uitvoersitrus: Deel I – Verbouing van Sitrus: Vestiging, *Citrus Research International*
Cultivar Fact Sheet, *Citrus Research International*
Sitrus Akademie produksie opleidingsmateriaal:
Enterprise Selection and Establishment
Orchard Establishment
Propagation

Project koördineerder:
Sitrus Akademie (Jacomien de Klerk)

Vrywaring

Met die aanvaarding van hierdie dokument en die inhoud daarvan stem u in dat u tot die voorwaardes van hierdie vrywaring verbind is.

U gebruik die inhoud van hierdie dokument uitsluitlik op eie risiko. Nóg die Sitrus Akademie, nóg Citrus Research International (CRI), nóg die Sitrusprodusentevereniging (Citrus Growers' Association – CGA) waarborg dat die inhoud van hierdie dokument geskik is vir u beoogde gebruik, of dat dit sonder onakkuraathede en weglatings is. Die menings en raad wat in hierdie dokument uitgespreek word, is nie noodwendig dié van die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA nie. Die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs kan nie verantwoordelik gehou word vir verlies of skade van enige aard wat gely word as 'n direkte of indirekte gevolg van die gebruik, of die onvermoë om gebruik te maak, van enige raad, mening en / of inligting wat in hierdie dokument vervat is nie, of enige doelbewuste of onbewuste wanvertolking, wanvoorstelling of weglating in hierdie dokument, nie.

U vrywaar die Sitrus Akademie, die CRI en die CGA van enige eis deur enige derde party teen die Sitrus Akademie, die CRI of die CGA, hulle direkteure, amptenare, werknemers, agente of kontrakteurs voortspruitend uit, of in verband met die gebruik van, of vertroue in die inhoud van hierdie dokument. Dit is u verantwoordelikheid om te die geskiktheid al dan nie, van die beoogde gebruik van die dokument te bepaal.

Inhoud

Inleiding	4
Die belang van rekordhouding	4
Boom Sensus Rekords	4
Ander Rekords	6
Ten slotte	6

Inleiding

Nou dat die harde werk klaar is en die boord is geplant, begin die lang werk om die boord te bestuur. Gedurende die volgende agtien tot dertig jaar sal ons die boord moet versorg, bestuur en moniteer, om seker te maak dat die boord 'n goeie volume kwaliteit vrugte produseer.

Vir die eerste paar jare sal die jong boompies mooi versorg moet word om te verseker dat hulle goed groei en bemarkbare vrugte so gou moontlik produseer. As ons aanneem dat al jou kulturele praktyke in plek is en dat jy al die nodig pes en siekte beheer maatreëls getref het – konsulteer die CRI's se Sitrus Produksie Riglyne waar nodig – dan behoort die boompies binne drie tot vier jaar te begin produseer.

inligting

Produksie praktyke

Vir meer inligting oor korrekte kulturele praktyke sowel as pes en siekte beheer maatreëls, kan jy die CRI se sitrus produksie riglyne (www.cri.co.za) raadpleeg. Produksie leer materiaal in die vorm 'n reeks van audio-visuele DVD kan ook bestel word van die Sitrus Akademie, of afgelaai kan word in pdf-formaat van die webwerf: www.citrusacademy.co.za

Die belang van rekordhouding

Om te voldoen aan die akkreditasie vereistes van sisteme soos GlobalGAP, moet jy rekords hou van 'n wye reeks van produksie praktyke. Die rekords vorm alreeds 'n goeie basis vir die tipe boord rekords wat 'n effektiewe bestuurs apparaat maak. Maar dit vereis dat jy rekordhouding meer as net 'n akkreditasie vereiste sien maar meer as 'n belangrike bestuurs funksie.

definisie

GlobalGAP

GlobalGAP is 'n internasionaal erkende stel van plaas standarde toegewy aan goeie landbou praktyke (GAPING). Deur sertifisering, produsente demonstreer hul nakoming van GLOBALGAP-standaarde.

Boom Sensus Rekords

Sentraal tot die rekordhouding wat belangrik is vir effektiewe boordbestuur is die boom sensus. 'n Boom sensus is 'n akkurate telling van hoeveel bome daar in elke boord op die plaas is, en sluit details in van die kultivar, onderstok en plant jaar van elke boord blok. Buiten dat dit 'n nodige vereiste is en 'n handige bestuurs apparaat moet boom sensus informasie met die Sitrus Kwekersvereniging (GCA) jaarliks gedeel word. Dit laat die CGA toe om tred te hou van die plant van kultivars, per area, per provinsie en in die hele land. Dit laat hulle ook toe om langtermyn vooruitsig modelle te ontwikkel, wat huidige plant data

kombineer met data omtrent die verkoop van okuleerhout by die Sitrus Grondvesblok om die plant area en die produksie per kultivar vir die volgende tien tot vyftien jaar te voorspel.

Dit mag aanloklik wees om te dink dat die boom sensus gedoen kan word sodra die bokke geplant is, en om dan aan te neem dat dit akkuraat sal bly vir die lewensduur van die boord. Dit is egter nie 'n veilige aanname om te maak nie. Om die kaart en plan te hou wat jy ontwikkel het terwyl jy die nuwe sitrus boord ontwerp het, is 'n goeie begin, maar dit kan nie die einde wees nie. Dinge gebeur met bome in boorde, en dit behoort genoteer te word wanneer daar ook al beduidende boom verliese plaasvind, of as dooie bome vervang word. Om veilig te wees, is dit goed om die boom sensus na te gaan ten minste elke drie jaar deur die bome fisies te tel

As jy vir een of ander rede nie rekords het van toe die boord geplant is nie, is dit belangrik dat jy hierdie rekords bymekaar moet probeer sit. Hopelik sal jy darem ten minste 'n kaart hê van die plaas met genommerde boorde en die grote van die blokke in hektaar. As jy nie eers dit het nie, moet jy 'n kaart by die landmeter kantoor kry, of een laat optrek. 'n Landmeter sal ook die boord areas vir jou kan meet. As jy weet hoe groot 'n boord blok is dan kan jy die boom spasiëring gebruik om uit te werk hoeveel bome daar in die boord geplant is

voorbeeld

Berekening van die aantal bome

As jy weet dat die boom spasiëring ses by drie is (dit beteken dat daar ses meter tussen die rye is en drie meter tussen die boompies in die rye), dan kan jy uitwerk dat daar vyfhonderd-vyf-en-vyftig bome geplant is per hektaar. Per voorbeeld;

- $6\text{m} \times 3\text{m} = 18\text{m}^2$ (wat beteken dat een boom agtien vierkante meter opneem)
- $1\text{ha} = 10,000\text{m}^2$ ('n hektaar is 'n area wat een honderd by een honderd meter beslaan)
- $10,000\text{m}^2 \div 18\text{m} = 555$ (Dit bedoel dat daar in een hektaar van tien-duisend vierkante meter spasie is vir vyfhonderd-vyf-en-vyftig bome as hulle elkeen agtien vierkante meter beslaan.)

Nou-dat jy weet hoeveel bome per vierkante meter geplant kan word, is dit maklik om uit te werk hoeveel bome is elke boord blok is, en op die hele plaas. Dit is 'n goeie idee om jou somme na te gaan deur fisies die bome te tel in ten minste een of twee blokke. Wees ook versigtig om aan te neem dat die boom spasiëring op plaas orals dieselfde is. Dit kan verskil tussen boord blokke, afhangend van kultivars en boord uitleg.

Om vas te stel watter kultivar in boorde geplant is waarvoor jy nie rekords het nie en hoe oud die bome is, is moeiliker. Jou beste kans is om eers meer inligting te probeer insamel. Begin met die individu wat betrokke was tydens die beplanning en ontwikkeling van die boord. Jy kan ook met die kwekery probeer praat wat die bome voorsien het waar hulle miskien nog rekords kan hê van die bome wat hulle verkoop het. As jy nie hierdie informasie kan kry nie is jou laaste opsie om 'n konsultant te nader om te help om die kultivar te identifiseer. Deur die groei gewoontes, rypheidsdatum van die vrugte, en die vrug kenmerke in ag te neem, sal 'n kenner ten minste 'n ingeligte raaiskoot kan maak wat goed genoeg sal wees vir jou doeleinde.

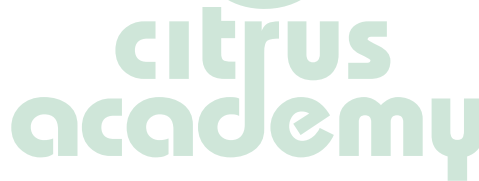
Ander Rekords

Ander rekords wat ons moet hou vir elke boord blok sluit:

- ❖ Produkdir rekords
- ❖ Spruitrekords
- ❖ Weer data
- ❖ Uitslae van jaarlikse blaar monster ontledings en die oeslading rekords wat volumes, interne - en
- ❖ eksterne vrug kwaliteit meet, rypheidsindeks data, uitvoer uitpak persentasie ensovoorts in.

Ten slotte

Jy moet tred hou van wat gebeur in die boorde op jou plaas – onthou altyd jy kan nie bestuur wat jy nie kan meet nie. Daar is baie dinge wat verkeerd kan gaan gedurende sitrus produksie, en om eers uit te vind van 'n gevaar na die skade klaar aan die bome en produksie gedoen is, is dit te laat. Met goeie rekordhouding sisteme, sal jy enige veranderinge vroeg kan sien voordat hulle in probleme verander en die probleem vroeg genoeg oplos.

citrus
academy

